

Przedmiotowy system oceniania z języka polskiego

1. Dokumenty określające przedmiotowy system oceniania

- Statut Szkoły Podstawowej Nr 8 w Grudziądzu

2. Cele przedmiotowego systemu oceniania

- Poinformowanie ucznia o poziomie jego osiągnięć edukacyjnych.
- Niesienie pomocy uczniowi w samodzielnym planowaniu swego rozwoju.
- Motywowanie ucznia do dalszej pracy.
- Dostarczenie rodzicom i nauczycielom informacji o postępach, trudnościach, specjalnych uzdolnieniach ucznia.
- Umożliwienie nauczycielowi doskonalenia organizacji i metod pracy dydaktyczno-wychowawczej.

3. Zasady PSO

- Nauczyciel na początku roku szkolnego informuje uczniów o zakresie wymagań z języka polskiego oraz o sposobie i zasadach oceniania. Wskazane jest powtórzenie tych czynności na początku II semestru.
- Prace klasowe są obowiązkowe. Zapowiada się je z tygodniowym wyprzedzeniem i poprzedzone są lekcją powtórzeniową. Informacje o pracach samodzielnych zapisywane są w e-dzienniku oraz w zeszytach uczniowskich.
- Kartkówki z 3 ostatnich tematów nie muszą być zapowiadane.
- Jeżeli uczeń z przyczyn losowych nie pisał pracy klasowej, powinien to uczynić w terminie dwutygodniowym od powrotu do szkoły. W przypadkach szczególnych (np. nieobecność powyżej jednego tygodnia) termin może być dłuższy - warunki należy uzgodnić z nauczycielem.
- **Jeżeli uczeń w pierwszych 3 dniach po chorobie trwającej dłużej niż tydzień będzie obecny na pracy klasowej lub sprawdzianie obejmujących nieznaną mu materiał lub jego stan zdrowia nie pozwolił mu się należycie przygotować, może przystąpić do ich napisania w innym terminie ustalonym z nauczycielem. Uczeń powinien zgłosić taką sytuację przed lekcją.**
- Uczeń ma prawo jeden raz:
 - a) do poprawy oceny z pracy klasowej, w terminie wyznaczonym przez nauczyciela, nie później niż dwa tygodnie po otrzymaniu oceny,
 - b) do poprawy innych uzyskanych ocen na warunkach (i w terminie również dwóch tygodni) uzgodnionych z nauczycielem.
- **Uczeń nie ma prawa poprawić oceny:**
 - a) z testu czytania ze zrozumieniem, ze sprawdzianu z treści lektury (przed jej omawianiem),
 - b) niewykonanego w terminie zadania,
 - c) ustnej odpowiedzi.
- Pisemne prace domowe (wypracowania) uczniowie wykonują na kartkach formatu A4, opatrzonych imieniem i nazwiskiem oraz tematem pracy lub w zeszycie przedmiotowym. Na napisanie dłuższej pracy stylistycznej uczeń ma tydzień.

- Każde źle napisane wypracowanie uczeń może poprawić. Jeżeli uczeń nie oddał pracy w wyznaczonym terminie i **nie dostarczy pracy na lekcję następną, otrzymuje ocenę niedostateczną bez możliwości jej poprawy.**
- **Ocena za pracę stylistyczną jest umotywowana w formie opisowej lub kategoriami obowiązującymi na egzaminie.**
- Prace klasowe są gromadzone przez nauczyciela. Ma do nich wgląd uczeń i jego rodzice na terenie szkoły. **Uczeń, po uzgodnieniu z nauczycielem, ma możliwość zabrania takiej pracy do domu.**
- Pracą domową jest nie tylko praca pisemna, ale również przeczytanie tekstu kultury.
- 3 razy w semestrze uczeń może zgłosić (przed lekcją) brak przygotowania do lekcji bez żadnych sankcji. Nieprzygotowanie rozumiane jest jako m.in.:
 - a) brak pracy domowej (nie dotyczy prac stylistycznych, obowiązku przeczytania lektury obowiązkowej oraz przygotowania do zapowiedzianej pracy klasowej),
 - b) brak zeszytu przedmiotowego, ćwiczeń, podręcznika (lub lektury w czasie jej omawiania).
- Przed omówieniem każdej lektury odbywa się sprawdzian z jej treści.

4. Co podlega ocenie na języku polskim?

Ocenie podlegają:

- Sprawdziany pisemne (prace klasowe 1 i 2-godzinne z przerobionego działu, testy, kartkówki, dyktanda).
- Praca ucznia na lekcji (aktywność, praca w grupie).
- Samodzielna praca domowa ucznia (pisemna praca w zeszycie, ćwiczenia).
- Wypowiedzi ustne: odpowiedzi na pytania, opowiadanie.
- Wypowiedzi pisemne: odpowiedzi na pytania, rozwiązywanie ćwiczeń, redagowanie tekstów użytkowych i form wypowiedzi przewidzianych programem nauczania.
- Recytacja z pamięci (wiersz i proza).
- Czytanie.
- Zeszyt ćwiczeń (poprawność merytoryczna wykonanych ćwiczeń oraz staranność).

5. Sposoby oraz częstotliwość sprawdzania osiągnięć uczniów

- Odpytywanie bieżące - na każdej lekcji.
- Wykonywanie przez uczniów ćwiczeń - według uznania nauczyciela.
- Prace klasowe w postaci testów rozszerzonej odpowiedzi - minimum 1 w semestrze.
- Sprawdziany gramatyczne - po każdej większej partii materiału.
- Dyktanda - 1 w semestrze.
- Testy badania kompetencji - minimum 1 w semestrze.
- Sprawdziany ze znajomości lektur (každorazowo przed przystąpieniem do omawiania).
- Kartkówki - z bieżącego materiału - według uznania nauczyciela.
- Recytacja wiersza – 1 w semestrze.

6. Skala ocen

Średnia ważona ocen:

- Podstawą do wystawienia oceny śródrocznej i rocznej w Szkole Podstawowej nr 8 jest średnia ważona.

- Przy zapisie ocen cząstkowych dopuszcza się stosowanie znaków „+” i „-” przyporządkowując im odpowiednie wartości według skali:

Ocena:	Wartość:	Ocena:	Wartość
6	6	3+	3,5
5+	5,5	3	3
5	5	3-	2,75
5-	4,75	2+	2,5
4+	4,5	2	2
4	4	2-	1,75
4-	3,75	1	1

Każda ocena cząstkowa, którą otrzymuje uczeń ma ustaloną wagę.

Przykład:

Formy aktywności i sprawdzania osiągnięć edukacyjnych	Waga oceny
Praca klasowa, test z działu, test diagnostyczny, sprawdzian z treści lektury, osiągnięcia w konkursach i zawodach sportowych na etapie co najmniej rejonowym.	5
Poprawa pracy klasowej, testu.	3
Sprawdzian wiadomości obejmujący część działu, dyktando, czytanie ze zrozumieniem.	3
Kartkówka obejmująca materiał z 3 lekcji, odpowiedź ustna, recytacja wiersza, poprawa sprawdzianu .	2
Praca w grupach, zadanie domowe, wykonanie pomocy dydaktycznych, prezentacja referatu, recytacja, czytanie, aktywność na lekcji, poprawa kartkówki.	1

W przypadku poprawy oceny z pracy pisemnej do średniej ważonej liczymy tylko ocenę z poprawy pracy pisemnej, a zapis pierwotnej oceny pozostaje w historii zapisów.

Sposób obliczania średniej ważonej ocen:

$$\frac{5a + 4b + 3c + 2d + 1e}{5n_5 + 4n_4 + 3n_3 + 2n_2 + 1n_1}$$

a - suma ocen wagi 5 n₅- liczba ocen o wadze 5
 b - suma ocen wagi 4 n₄- liczba ocen o wadze 4
 c - suma ocen wagi 3 n₃- liczba ocen o wadze 3
 d - suma ocen wagi 2 n₂- liczba ocen o wadze 2
 e - suma ocen wagi 1 n₁- liczba ocen o wadze 1

Średniej ważonej przyporządkowuje się ocenę śródroczną i roczną następująco:

poniżej 1,50 niedostateczny,
 od 1,5 do 2,59 dopuszczający,
 od 2,60 do 3,60 dostateczny,
 od 3,61 do 4,60 dobry,
 od 4,61 do 5,30 bardzo dobry,
 od 5,31 celujący.

Przykład

waga 5 oceny: 3, 3+, 4-;

waga 4 oceny: 5, 4, 4+;

waga 3 oceny: 3, 5;

waga 2 oceny: 5, 4+, 5, 5, 4;

waga 1 oceny: 5, 5, 5, 5.

$$\frac{5(3 + 3,5 + 3,75) + 4(5 + 4 + 4,5) + 3(3 + 5) + 2(5 + 4,5 + 5 + 5 + 4) + 1(5 + 5 + 5 + 5)}{5 \cdot 3 + 4 \cdot 3 + 3 \cdot 2 + 2 \cdot 5 + 1 \cdot 4} \approx 4,18$$

(ocena dobra)

W celu obliczenia średniej ważonej ocen, która będzie podstawą wystawienia oceny rocznej wliczamy wszystkie oceny uzyskane przez ucznia w I i II semestrze.

Uwagi:

- Obliczona średnia ważona powinna być zaokrąglona do części setnych zgodnie z zasadami matematycznymi.
- Wobec uczniów, którzy posiadają opinię lub orzeczenie z PPP stosuje się indywidualne kryteria oceny zgodne z zaleceniami poradni.
- Średnia ważona wspiera nauczyciela w podjęciu ostatecznej decyzji przy wystawieniu oceny śródrocznej i rocznej. W przypadku uczniów, których wkład pracy w przygotowanie do zajęć i zaangażowanie nie mają pełnego przełożenia w ocenach postępów w nauce, należy przy wystawianiu ocen semestralnych uwzględnić indywidualne predyspozycje dziecka.
- W szkole obowiązują jednakowe kryteria oceniania prac pisemnych. O ocenie z dowolnej pracy decyduje liczba uzyskanych punktów przeliczona na procenty:
 - 1) poniżej 29% niedostateczny;
 - 2) od 29% dopuszczający -;
 - 3) od 33% dopuszczający;
 - 4) od 42% dopuszczający +;
 - 5) od 46% dostateczny -;
 - 6) od 50% dostateczny;
 - 7) od 58% dostateczny +;
 - 8) od 63% dobry -;
 - 9) od 67% dobry;
 - 10) od 75% dobry +;
 - 11) od 79% bardzo dobry -;
 - 12) od 83% bardzo dobry;
 - 13) 92% bardzo dobry +;
 - 14) 100% celujący.
- Ustala się, że w przypadku zajęć edukacyjnych w wymiarze 2 i więcej godzin, minimum 5 ocen cząstkowych w semestrze.
- Wymagania edukacyjne na poszczególne oceny szkolne:
 - 1) **ocenę celującą otrzymuje uczeń, który spełnia co najmniej trzy z wymienionych poniżej warunków:**
 - a) posiada wiadomości i umiejętności przewidziane na ocenę bardzo dobrą,
 - b) biegle posługuje się zdobytymi wiadomościami w rozwiązywaniu problemów, teoretycznych i praktycznych,
 - c) samodzielnie i twórczo rozwija własne uzdolnienia,

- d) systematycznie uczestniczy w zajęciach nadobowiązkowych,
 - e) osiąga sukcesy w konkursach i olimpiadach przedmiotowych, kwalifikując się do finałów regionalnych, wojewódzkich lub ogólnopolskich,
- 2) ocenę bardzo dobrą otrzymuje uczeń, który:**
- a) opanował w pełnym zakresie wiadomości i umiejętności określone podstawą programową,
 - b) potrafi stosować zdobytą wiedzę do rozwiązywania problemów i zadań w nowych sytuacjach,
 - c) wykazuje dużą samodzielność i potrafi bez pomocy nauczyciela korzystać z różnych źródeł wiedzy,
- 3) ocenę dobrą uzyskuje uczeń, który:**
- a) opanował w dużym zakresie wiadomości i umiejętności określone podstawą programową,
 - b) poprawnie stosuje wiadomości i umiejętności do samodzielnego rozwiązywania typowych zadań lub problemów,
 - c) potrafi korzystać z wykresów, tablic, słowników i innych źródeł wiedzy;
- 4) ocenę dostateczną otrzymuje uczeń, który:**
- a) opanował w podstawowym zakresie te wiadomości i umiejętności określone programem, które są konieczne do dalszego kształcenia,
 - b) poprawnie stosuje wiadomości i umiejętności do rozwiązywania z pomocą nauczyciela typowych zadań lub problemów,
 - c) potrafi korzystać z pomocą nauczyciela z takich źródeł wiedzy jak: wykresy, tabele, słowniki, itp.;
- 5) ocenę dopuszczającą otrzymuje uczeń, który:**
- a) ma braki w opanowaniu wiadomości i umiejętności określonych podstawą programową, ale te braki nie przekreślają możliwości dalszego kształcenia,
 - b) rozwiązuje z pomocą nauczyciela typowe zadania teoretyczne lub praktyczne o elementarnym stopniu trudności,
- 6) ocenę niedostateczną otrzymuje uczeń, który:**
- a) nie opanował tych wiadomości i umiejętności określonych podstawą programową, które są konieczne do dalszego kształcenia,
 - b) nie potrafi rozwiązywać zadań teoretycznych lub praktycznych o elementarnym stopniu trudności nawet z pomocą nauczyciela,
 - c) nie potrafi korzystać z takich źródeł wiedzy jak: wykresy, słowniki, mapy – nawet z pomocą nauczyciela.

- **Zasady oceniania dyktand**

0 błędów – celujący

1 – 2 błędy – bardzo dobry

3 – 4 błędy – dobry

5 – 6 błędów – dostateczny

7 – 9 błędów – dopuszczający

10 i więcej błędów – niedostateczny

3 błędy interpunkcyjne = 1 błąd ortograficzny.

W przypadku innych prac pisemnych prace oceniane są według kryteriów egzaminacyjnych CKE. W takim przypadku nauczyciel każdorazowo informuje uczniów o sposobie oceniania i kryteriach ocen.

- **Aktywność na lekcji**

5 plusów – ocena bardzo dobra (zadania domowe dodatkowe , aktywność na lekcji, krótka odpowiedź).

3 minusy – ocena niedostateczna (krótka odpowiedź np. podczas powtórki).

- **Praca w grupach:**

Oceniana na podstawie: stopnia zaangażowania, efektywności, przyjmowanie i wywiązywanie się z przyjętych w grupie roli, czas jej wykonania.

Udział w konkursach i olimpiadach.

7. Informowanie o ocenach

- a) Uczniowie o uzyskiwanych ocenach są informowani na bieżąco. Wpisanie oceny do e- dziennika równoznaczne jest z poinformowaniem ucznia oraz rodzica.
- b) Nauczyciel zobowiązany jest do omówienia wystawionych ocen w terminie nie dłuższym niż dwa tygodnie.
- c) Wszystkie oceny są jawne i wystawiane według ustalonych kryteriów do e- dziennika.
- d) Wszelkie pisemne uwagi nauczyciela oraz oceny wstawione do zeszytu powinny być podpisane przez rodzica.
- e) Uczeń ma prawo zapoznać się z uzasadnieniem ustalonej oceny.
- f) Wszelkie sprawdzone i ocenione prace pisemne klasowe rodzice otrzymują do wglądu na terenie szkoły.
- g) Na tydzień przed klasyfikacyjną Radą Pedagogiczną nauczyciel informuje ucznia o przewidywanej ocenie śródrocznej/rocznej:
 - 1) zapisując ją w dzienniku elektronicznym w zakładce „oceny śródroczne i roczne”,
 - 2) informując ucznia na lekcji, zapisując w temacie lekcji: „Zapoznanie ucznia z ocenami przewidywanymi”.

8. Ewaluacja PSO

- Przedmiotowy system oceniania z języka polskiego podlega ewaluacji raz w roku.
- Informacje zbierane będą:
 - na podstawie wyników prac klasowych,
 - poprzez rozmowy z nauczycielami, uczniami i rodzicami.